

ΘΕΜΑ Α

A1. Απόδειξη. Σχολικό βιβλίο, σελίδα 28.

A2. Ορισμός. Σχολικό βιβλίο, σελίδα 14.

«Μια συνάρτηση f με πεδίο ορισμού το A λέμε ότι παρουσιάζει τοπικό ελάχιστο στο $x_0 \in A$ όταν $f(x) \geq f(x_0)$ για κάθε x σε μια περιοχή του x_0 .»

A3. Ορισμός. Σχολικό βιβλίο, σελίδα 87.

«Διάμεσος (δ) ενός δείγματος n παρατηρήσεων που έχουν διαταχθεί σε αύξουσα σειρά ορίζεται ως η μεσαία παρατήρηση, όταν το n είναι περιττός, ή ο μέσος όρος (ημιάθροισμα) των δύο μεσαίων παρατηρήσεων όταν ο n είναι άρτιος. »

- A4.** (α) - Λ
(β) - Σ
(γ) - Λ
(δ) - Λ
(ε) - Λ

ΘΕΜΑ Β

B1. Είναι:

$$\begin{aligned} P(\omega_1) &= -\frac{1}{2} \lim_{x \rightarrow -1} \frac{\sqrt{x^2 + x + 1} - 1}{x^3 + x^2} = -\frac{1}{2} \lim_{x \rightarrow -1} \frac{(\sqrt{x^2 + x + 1} - 1)(\sqrt{x^2 + x + 1} + 1)}{(x^3 + x^2)(\sqrt{x^2 + x + 1} + 1)} = \\ &= -\frac{1}{2} \lim_{x \rightarrow -1} \frac{x^2 + x + 1 - 1}{(x^3 + x^2)(\sqrt{x^2 + x + 1} + 1)} = -\frac{1}{2} \lim_{x \rightarrow -1} \frac{x^2 + x}{(x^3 + x^2)(\sqrt{x^2 + x + 1} + 1)} = \\ &= -\frac{1}{2} \lim_{x \rightarrow -1} \frac{x(x+1)}{x^2(x+1)(\sqrt{x^2 + x + 1} + 1)} = -\frac{1}{2} \lim_{x \rightarrow -1} \frac{1}{x(\sqrt{x^2 + x + 1} + 1)} = -\frac{1}{2} \cdot \left(-\frac{1}{2}\right) = \frac{1}{4} \end{aligned}$$

$$f'(x) = \left(\frac{x}{3} \ln x\right)' = \left(\frac{x}{3}\right)' \ln x + \frac{x}{3} (\ln x)' = \frac{1}{3} \ln x + \frac{x}{3} \cdot \frac{1}{x} = \frac{1}{3}(1 + \ln x)$$

$$\text{Άρα } P(\omega_3) = f'(1) = \frac{1}{3}.$$

B2. Είναι: $A' = \{\omega_2, \omega_3\}$, άρα: $\{\omega_3\} \subseteq A' \Rightarrow P(\omega_3) \leq P(A') \Rightarrow \frac{1}{3} \leq P(A')$ (1)

Επίσης: $A = \{\omega_1, \omega_4\}$ και άρα: $\{\omega_1\} \subseteq A \Rightarrow P(\omega_1) \leq P(A) \Rightarrow \frac{1}{4} \leq P(A)$

και συνεπώς: $P(A') = 1 - P(A) \leq 1 - \frac{1}{4} \leq \frac{3}{4}$ (2).

Τελικά, από τις σχέσεις (1) και (2) προκύπτει: $\frac{1}{3} \leq P(A') \leq \frac{3}{4}$.

B3. Αφού $P(A') = \frac{3}{4} \Rightarrow P(A) = \frac{1}{4} \Rightarrow P(\omega_1) + P(\omega_4) = \frac{1}{4} \Rightarrow P(\omega_4) = 0$.

Τότε: $P(\omega_2) = 1 - P(\{\omega_1, \omega_3, \omega_4\}) = 1 - P(\omega_1) - P(\omega_3) - P(\omega_4) = 1 - \frac{1}{4} - \frac{1}{3} - 0 = \frac{5}{12}$.

$$P[(A - B) \cup (B - A)] = P[\{\omega_4\} \cup \{\omega_3\}] = P(\omega_4) + P(\omega_3) = \frac{1}{3}$$

$$P(A' - B') = P(\omega_3) = \frac{1}{3}$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Έστω $2n$ το πλάτος κάθε μίας από τις 4 ισοπλατείς κλάσεις.

Τότε θα είναι: $85 = 50 + 2n + 2n + 2n + n$ άρα $n = 5$ και $c = 2n = 10$ το πλάτος κάθε κλάσης.

Γ2. Αφού είναι $\delta = 75$ θα ισχύσει: $f_1 + f_2 + \frac{f_3}{2} = 0,5$ (1), $\frac{f_3}{2} + f_4 = 0,5$ (2)

και επειδή από τα δεδομένα τις άσκησης έχουμε ότι: $f_4 = 2f_3$ (3) από τις σχέσεις

(2) και (3) προκύπτει ότι: $f_3 = 0,2$ και $f_4 = 0,4$, οπότε η σχέση (1) γίνεται:

$$f_1 + f_2 = 0,4$$
 (4)

Τέλος ισχύει:

$$\bar{x} = f_1x_1 + f_2x_2 + f_3x_3 + f_4x_4 \stackrel{(4)}{\Rightarrow} \bar{x} = f_1x_1 + (0,4 - f_1)x_2 + f_3x_3 + f_4x_4$$

$$74 = 55 \cdot f_1 + 65(0,4 - f_1) + 0,2 \cdot 75 + 0,4 \cdot 85 \Rightarrow 74 = -10f_1 + 26 + 15 + 34$$

$$\Rightarrow f_1 = 0,1$$

Άρα ο πίνακας γίνεται:

Κλάσεις	Κεντρικές τιμές x_i	Σχετική συχνότητα f_i
[50,60)	55	0,1
[60,70)	65	0,3
[70,80)	75	0,2
[80,90)	85	0,4
Σύνολο		1

Γ3. Έστω $\bar{y}$ η μέση τιμή των παρατηρήσεων που είναι μικρότερες από 80. Τότε:

$$\begin{aligned} \bar{y} &= \frac{x_1v_1 + x_2v_2 + x_3v_3}{v_1 + v_2 + v_3} = \frac{\frac{1}{v}(x_1v_1 + x_2v_2 + x_3v_3)}{\frac{1}{v}(v_1 + v_2 + v_3)} = \frac{x_1 \frac{v_1}{v} + x_2 \frac{v_2}{v} + x_3 \frac{v_3}{v}}{\frac{v_1}{v} + \frac{v_2}{v} + \frac{v_3}{v}} \\ &= \frac{x_1f_1 + x_2f_2 + x_3f_3}{f_1 + f_2 + f_3} = \frac{55 \cdot 0,1 + 65 \cdot 0,3 + 75 \cdot 0,2}{0,6} = \frac{40}{0,6} = \frac{200}{3} \end{aligned}$$

Γ4. Επειδή η κατανομή είναι κανονική και επειδή το 2,5% των κ παρατηρήσεων είναι τουλάχιστον 74 αυτό σημαίνει ότι για τη μέση τιμή $\bar{x}_κ$ και την τυπική απόκλιση $s_κ$ θα ισχύει: $\bar{x}_κ + 2s_κ = 74$ (1).

Επιπλέον επειδή το 16% των κ παρατηρήσεων είναι το πολύ 68 αυτό σημαίνει ότι για τη μέση τιμή $\bar{x}_κ$ και την τυπική απόκλιση $s_κ$ θα ισχύει: $\bar{x}_κ - s_κ = 68$ (2).

Λύνοντας το σύστημα των εξισώσεων (1) και (2) βρίσκουμε: $\bar{x}_κ = 70$ και $s_κ = 2$.

Άρα ο συντελεστής μεταβολής των κ παρατηρήσεων είναι: $CV = \frac{s_κ}{\bar{x}_κ} = \frac{2}{70} < 10\%$

και άρα το δείγμα είναι ομοιογενές.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Η εφαπτομένη της καμπύλης της f στο σημείο της με $x=1$ έχει συντελεστή διεύθυνσης ίσο με $f'(1)$. Είναι: $f'(x) = (x \ln x + \kappa)' = 1 + \ln x$ και άρα: $f'(1) = 1$.

Άρα η εφαπτομένη θα έχει εξίσωση της μορφής: $y = x + \beta$, $\beta \in \mathbb{R}$ και επειδή διέρχεται από το σημείο επαφής, οι συντεταγμένες του θα ικανοποιούν την εξίσωσή της, άρα θα ισχύει: $f(1) = 1 + \beta \Rightarrow \kappa = 1 + \beta \Rightarrow \beta = \kappa - 1$ και η εξίσωση της εφαπτομένης γίνεται: $y = x + \kappa - 1$, $\kappa \in \mathbb{R}$ και $\kappa > 1$.

Η εφαπτομένη τέμνει τους άξονες στα σημεία:

- $x = 0 \Rightarrow y = \kappa - 1$, $A(0, \kappa - 1)$
- $y = 0 \Rightarrow x = 1 - \kappa$, $A(1 - \kappa, 0)$

Άρα το εμβαδόν του ορθογώνιου τριγώνου που σχηματίζεται θα είναι:

$$E = \frac{|(OA)(OB)|}{2} = \frac{(\kappa - 1)^2}{2} \Rightarrow$$

$$\frac{(\kappa - 1)^2}{2} < 2 \Rightarrow (\kappa - 1)^2 < 4 \Rightarrow -2 < \kappa - 1 < 2 \Rightarrow -1 < \kappa < 3$$

κι επειδή: $\kappa \in \mathbb{R}$ και $\kappa > 1$ θα είναι: $\kappa = 2$.

Δ2. α) Για κάθε ένα από τα 50 σημεία της εφαπτομένης θα ισχύει: $y_i = x_i + 1$ άρα οι αντίστοιχες μέσες τιμές θα συνδέονται με τη σχέση:
 $\bar{y} = \bar{x} + 1 \Rightarrow 31 = \bar{x} + 1 \Rightarrow \bar{x} = 30$.

β) Θα είναι: $31 = \frac{50 \cdot \bar{x} + 20 \cdot 3 - 15 \cdot \lambda}{50} \Rightarrow 50 \cdot 30 + 20 \cdot 3 - 15 \cdot \lambda = 1550 \Rightarrow \lambda = \frac{2}{3}$.

Δ3. Είναι: $f'(x) = 1 + \ln x$

Από τον πίνακα μεταβολών της $f(x)$

προκύπτει ότι:

x	0	$\frac{1}{e}$	$+\infty$
$f'(x)$	-	0	+
$f(x)$			

Άρα η f είναι γνησίως αύξουσα στο διάστημα: $\left[\frac{1}{e}, +\infty\right)$ και συνεπώς για:

$$\frac{1}{e} < \alpha < \beta < \gamma < e \text{ συνεπάγεται ότι: } f\left(\frac{1}{e}\right) < f(\alpha) < f(\beta) < f(\gamma) < f(e).$$

Επειδή $f'\left(\frac{1}{e}\right) = 0$ και $f'\left(\frac{1}{e}\right) = 2 - \frac{1}{e} > 0$ θα ισχύει: $f'\left(\frac{1}{e}\right) < f(\alpha) < f(\beta) < f(\gamma) < f(e)$,

$$\text{άρα το ζητούμενο εύρος θα είναι: } R = f(e) - f'\left(\frac{1}{e}\right) = e + 2.$$

Είναι:

$$\alpha^\alpha \beta^\beta \gamma^\gamma = e^7 \Rightarrow \ln(\alpha^\alpha \beta^\beta \gamma^\gamma) = \ln e^7 \Rightarrow \ln \alpha^\alpha + \ln \beta^\beta + \ln \gamma^\gamma = 7 \ln e$$

$$\Rightarrow \alpha \ln \alpha + \beta \ln \beta + \gamma \ln \gamma = 7 \quad (1)$$

Η ζητούμενη μέση τιμή είναι:

$$\begin{aligned} \bar{x} &= \frac{f'\left(\frac{1}{e}\right) + f(\alpha) + f(\beta) + f(\gamma) + f(e)}{5} = \frac{0 + \alpha \ln \alpha + 2 + \beta \ln \beta + 2 + \gamma \ln \gamma + 2 + e + 2}{5} \\ &= \frac{\alpha \ln \alpha + \beta \ln \beta + \gamma \ln \gamma + e + 8}{5} \stackrel{(1)}{=} \frac{7 + e + 8}{5} = 3 + \frac{e}{5} \end{aligned}$$

Δ4. α) Για να σχηματίζει η εφαπτομένη της f οξεία γωνία με τον $x'x$ πρέπει ο συντελεστής διεύθυνσης της να είναι θετικός, ισοδύναμα πρέπει η τιμή της εφαπτομένης της f να είναι θετική.

Από τον πίνακα μεταβολών της $f(x)$ για $x > 0$ που κατασκευάσαμε στο προηγούμενο ερώτημα προκύπτει ότι αυτό ισχύει για $x > \frac{1}{e}$.

Άρα $A = \{t_i : 11 \leq i \leq 30\}$ και επειδή τα t_i είναι απλά, ισοπίθανα ενδεχόμενα

$$\text{έχουμε: } P(A) = \frac{N(A)}{N(\Omega)} = \frac{20}{30} = \frac{2}{3}.$$

β) Είναι: $f(t) > f'(t) + 1 \Rightarrow t \ln t + 2 > \ln t + 1 + 1 \Rightarrow (t-1) \ln t > 0$.

Το πρόσημο της συνάρτησης $g(t) = (t-1) \ln t$, $t > 0$ είναι:

t	0	1	$+\infty$
t-1	-	0	+
Int	-	0	+
g(t)	+	0	+

Άρα $B = \{t_i : 1 \leq i \leq 29\}$ και

$$A \cap B = \{t_i : 11 \leq i \leq 29\} \Rightarrow P(A \cap B) = \frac{N(A \cap B)}{N(\Omega)} = \frac{19}{30}$$

www.e-pitixia.gr